

Nedre Eiker kommune

- nærhet til alt og mulighet for alle

«VANNKOMPETANSESENTER»

I 2012 slapp regnstormen Frida opptil 123 millimeter regn i løpet av 2 timer over vestre deler av Nedre Eiker kommune, Øvre Eiker og Modum. Pr. 31. oktober 2014 har Naturskadepoolen registrert 1.766 innmeldte saker i Nedre Eiker til en samlet verdi av ca. kr. 365 millioner.

Disse erfaringen ble et viktig insitament til å bedre vår kompetanse på **flom- og overvannsproblematikk i et beredskaps- og sikkerhetsperspektiv**, noe som har resultert i digital utvikling av analyser, programmer, modeller og simuleringsverktøy. Denne kompetansen etterspørres fra kommuner og andre, og vi bidrar aktivt med å dele dette med andre.

Kommunene har ansvaret for samfunnssikkerheten lokalt.

Dersom kommunene skal være i stand til å ta dette ansvaret, og at prosessene og beslutningene som kreves bygger på oppdatert kunnskap, erfaringer, forskning, prøver og forsøk/pilotprosjekter, krever det ressurser og kompetanse utover det vanlige.

Derfor fremmer Nedre Eiker kommune et forslag om å utvikle:

HVA

- *Et nasjonalt vannkompetansesenter – flom og overvann i et beredskaps- og sikkerhetsperspektiv*
- *En god og stabil kunnskapsbase som evner videre faglig utvikling og samhandling med ulike etater og sektorer.*

HVORFOR

- *Kommuner som har flomutsatte områder og er sterkt utsatt for konsekvensene av ekstremnedbør og ekstremmengder med overvann, strever med å fylle denne ansvarsfulle rollen. De stadig raskere klimarelaterte endringene vil gjøre dette ytterligere krevende.*
- *Kommunene og regionene, som skal oppfylle det pålagte ansvaret i rollen som prosessdriver og beslutningstaker etter plan- og bygningsloven, opplever at det er vanskelig og krevende å etterkomme dette.*
- *Kommunene opplever en sektorisert stat med sektorisert lovverk, som gir sektoriserte planer, økonomi, beslutninger og tiltak. Kommunens erfaring med den sektoriserte staten og ofte statlige motstridende ønsker, tilsier at staten også trenger ett 'sted' hvor ferskvannsrelatert kompetanse og erfaring samles, og som kan fungere som et fagsamordnede 'pådriverinstitutt' overfor kommune og regionene.*
- *Forsikringsbransjen vil antageligvis også være interessert i dette temaet, for å fremme lønnsom forebygging etter føre var prinsippet. Motsatsen til dette kan bli sterkt økende samfunnskostnader som følge av klimaendringene og regresskrav til kommunene fra forsikringsbransjen.*

- *Det er behov for bedre tilrettelegging for en god og effektiv samordning av den tverrfaglige og tverrsektorielle diskusjonen og konklusjonen. Det trengs en faglig sterk samordnende 'kompetansehøb' som bistår kommunene og fungerer som et 'pådriver institutt' både faglig og prosessuelt.*
- *Klima er en viktig og kritisk rammebetingelse for utviklingen i Norge og dagens klima og risikobilde vil sannsynligvis endre seg til det verre. Derfor må vi styrke samfunnssikkerheten med hensyn ferskvannsområdet generelt og på flom og overvann spesielt.*
- *Mange av landets kommuner opplever begrensede evne til å imøtekomme forventningene fra storsamfunnet og innbyggerne, som omfatter både svært kostbare reparasjoner etter skader, og de mer langsiktige tiltakene som trengs for å unngå at det samme skal skje igjen.*
- *NEK har erfart hvor krevende det er for en kommune å få samordnet alle fag- og sektorinteressene i planleggings- og prosjekteringsfasene, samt finansieringen. Vår felles oppfatning er at det foregår mange aktiviteter innen forskning, og at ulike prosjekter og instanser lager mange relevante faglige utredninger. Det som tilsynelatende mangler, er at det står frem en tydelig innovatør/beslutningstager, som tar et helhetlig ansvar og sørger for at all denne kunnskapen og erfaringene samordnes og resulterer i felles strategiske analyser og konklusjoner.*
- *Vi ønsker å bidra aktivt til å gjøre nasjonen bedre i stand til å møte disse store utfordringene.*

HVORDAN

- *Samhandling og samordning av erfart kunnskap og kompetanse.*
- *Iverksetting av relevant FoU, samordning av resultatene fra forskning og utprøving.*
- *Foredlingen av kunnskapen og formidlingen av den. Kompetansen skal ha nasjonal overføringsverdi.*
- *Utvikle et reelt tverrsektorielt og tverrfaglig samarbeid og planlegging på lokalt og kommunalt nivå - i den hensikt å utvikle praktiske og innovative løsninger, tiltak og produkter, som forebygger mot konsekvensene av klimaendringene, relatert til ferskvann.*

HVEM

- *Relevante kommuner som er sterkt berørt og opptatt av flom- og overvannsproblematikk. Sannsynligvis flom og overvannsproblematikken i fremtiden gjelde for alle norske kommuner.*

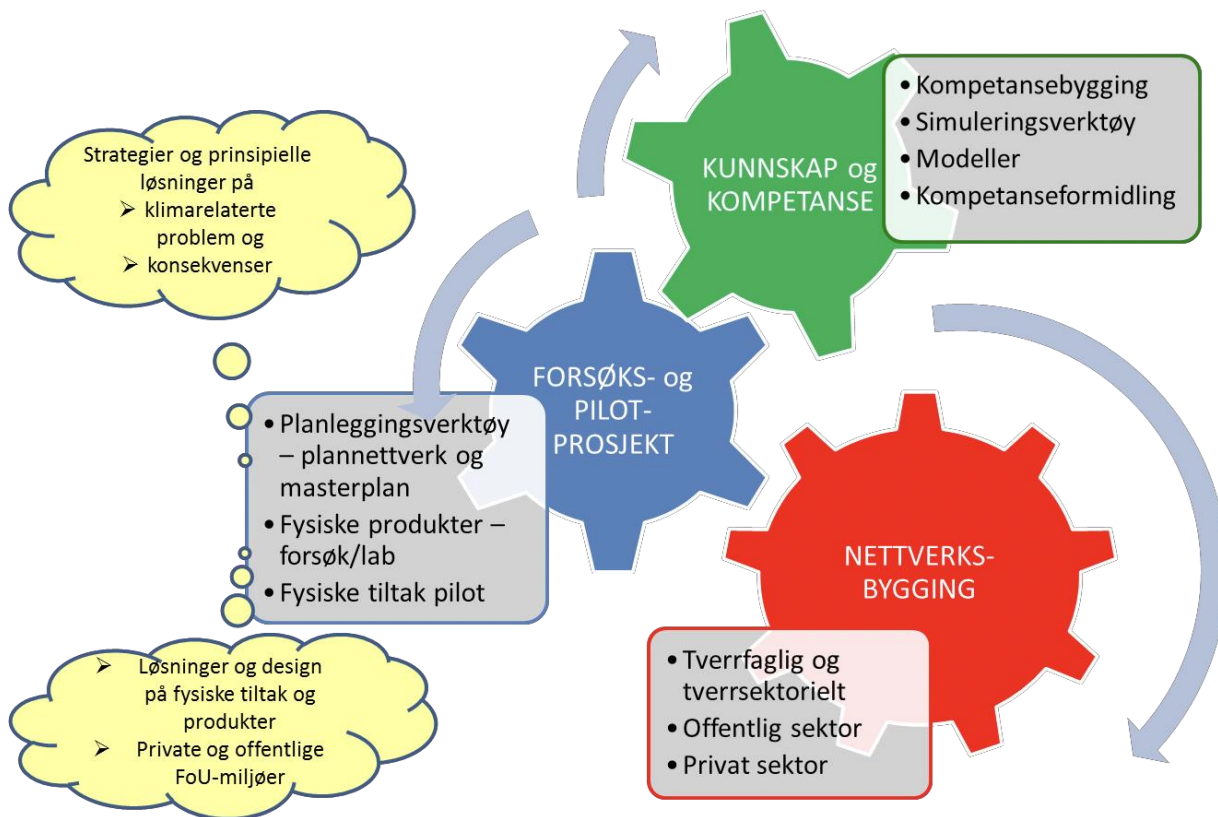
MÅL:

- *Kommunene blir i stand til kontinuerlig å ta sitt ansvar og fylle sin rolle.*

Forstudiets formål og hensikt

- a) **Kartlegge kommunenes behov.**
Hva dekkes i dag, hva mangler nå og hva vil behovet være i fremtiden
- b) **Videreutvikling av idéen og konseptet**
- c) **Evaluering og analyse av prosjektets potensial**
- d) **Identifisere hvilket nettverk og hvilke ressurser som kreves**
- e) **Vurdere utsiktene for å lykkes**
- f) **Synliggjøre næringspotensialet med tanke på forskning og produktutvikling**

Konseptskisse-funksjoner og innhold :

Vannkompetansesenteret skal fungere som et **‘påvirknings-institutt’** for å utvikle en modell for samhandling og samarbeid mellom ulike fag- og kompetansekulturområder ferskvannsrelatert kompetansebygging/-formidling sammen med utvikling av simuleringsverktøy/modeller er sentralt.

Kommunene ser et behov for:

- Overordnet planlegging/strategisk plan for arealreserver (Masterplan), der alle kritisk viktige infrastruktureiere samordner sine forebyggende og beredskapsmessige løsninger og tiltak, slik at optimal sikkerhet og synergi oppnås innenfor fornuftige økonomiske og juridiske rammer.
- Registreringer/innsamling/foredling av data og kunnskapen fra FoU og andre faglige utredninger
- Utvikling av, og forsøk på, løsninger og design på fysiske tiltak og produkter, der private og offentlige FoU-miljøer er viktige aktører.
- Forslag til strategier og prinsipielle løsninger
- Kunnskapsformidling og kompetanseheving
- Håndtering av hendelser (krisehåndtering)
- Etterarbeidet med forsikringsproblematikk
- Utveksling av kunnskap mellom fagmiljø og råd til kommuner
- God og oppdatert informasjon til innbyggere/brukere

Vi spør oss:

- Hva har vi allerede - og hva har vi ikke?
- Hvem kan være kommunens veileder på ferskvannsområdet, spesielt med tanke på flom- og overvannshåndtering i praksis?
- Hvem har ansvaret for å sammenfatte den samlede kunnskapen som etableres?
- Hvem trekker konklusjonene og produserer en etterrettelig kunnskapsbase som kommunene kan henvende seg til. Hvilket departement – hvilket direktorat?
- Hvem har ansvaret for den nasjonale strategien hva angår flom og overvann i et beredskaps- og sikkerhetsperspektiv?
- Kommunene har ansvaret lokalt, men hvem er tilretteleggeren og pådriveren for denne strategien?
- Hvordan skal det forebyggende flom- og overvannsvernet finansieres?
- Annet?

Forslag fremdriftsplan:

Kontakt: Berit Bakkane, Nedre Eiker kommuner, mob.934 87 173 Berit.Bakkane@Nedre-Eiker.kommune.no